

Sygnatura akt I C 1638/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Jelenia Góra, dnia 18-04-2013 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Paweł Siwek

Protokolant:Marcin Szczypiński

po rozpoznaniu w dniu 04-04-2013 r. w Jeleniej Górze

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko M. S.

o zapłatę

I. powództwo oddała,

II. zasądza od strony powodowej (...) S.A. w W.na rzecz pozwanego M. S.kwotę 197 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 09 maja 2012 r. (...) S.A. w W.domagały się zasądzenia od M. S.kwoty 1.436,88 zł wraz z ustawowymi odsetkami od wskazanych kwot.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, iż od dnia 27 lipca 2010 r. strony łączy umowa na dostarczenie energii elektrycznej z terminem obowiązywania od 01 stycznia 2010 r. Na podstawie umowy pozwany obowiązany jest do opłacania należności za usługę.

Strona powodowa wystawiała faktury VAT na podstawie odczytów licznika. Pozwany nie uregulował należności z faktur za okres od 01 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r.

Pomimo przedprocesowych wezwań do zapłaty z dnia 29 czerwca 2011 r. i 28 września 2011 r. pozwany do chwili obecnej nie uregulował zadłużenia. Nie wystąpił również z wnioskiem o odroczenie terminu zapłaty bądź rozłożenia należności na raty.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 14 czerwca 2012 Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze, w sprawie o sygn. akt I Nc 1892/12, powództwo uwzględnił w całości.

Sprzeciw od powyższego orzeczenia złożył pozwany M. S..

W uzasadnieniu swojego środka odwoławczego pozwany zaprzeczył, aby zawarł ze stroną powodową (...)S.A. w W.w dniu 27 lipca 2010 r. umowę na dostarczanie energii elektrycznej z terminem obowiązywania od dnia 01 stycznia 2010 r.

Ponadto zarzucił, że strona powodowa swoje roszczenia naliczała w sposób nieprawidłowy i niezgodny z rzeczywistym stanem faktycznym. Przedsiębiorstwo (...) dla strony powodowej wystawia fakturę VAT stosując stawkę sprzedaży

kilowatogodziny w cenie 0,35 gr. Strona powodowa natomiast bezpodstawnie zmienia ta kwotę do wysokości 0,59 za kilowatogodzinę w fakturach wystawianych wobec pozwanego.

Ponadto w fakturach okresy za jakie zostały wystawione pokrywają się.

Dodatkowo pozwany zarzucił, że bezpodstawnym jest naliczanie przez stronę powodową kwoty 46,36 zł kosztów obsługi biurowej, gdy całą administracją zajmuje się Przedsiębiorstwo (...) S.A. w J..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Do końca 2009 r. (...)S.A. w W.stosowały wobec podmiotów mającymi miejsce zamieszkania lub siedzibę na terenie nieruchomości znajdujących się we władaniu spółki, sposób rozliczeń za dostawę prądu polegający na tym, że kwotę z faktury otrzymanej od Przedsiębiorstwa (...) S. A.w J., które dostarczało prąd dla (...)S.A., dzielono przez ilość łącznie pobranej energii, a następnie przez tak uzyskaną cenę jednostkową mnożono zużycie energii elektrycznej u poszczególnych użytkowników.

Od 01 stycznia 2010 r. rozliczenia od Rejonu (...)w Marciszowie przejął Oddział (...) we W..

(Dowód: - zeznania świadka A. W. k. 120 – 121)

M. S.odmówił podpisania z (...)S.A. w W.Oddział (...)we W.umowy nr (...)w przedmiocie warunków dostarczania energii elektrycznej zakupionej w (...)

(Dowód: - zeznania pozwanego M. S. k. 121 – 121v

- projekt umowy k. 12 – 12v)

U M. S. dokonywano odczytów licznika energii elektrycznej.

(Dowód: - zeznania świadka A. W. k. 120 - 121

- wykaz odbiorców k. 71, 75

- pismo z dnia 29.06.2010 r. k. 72

- pismo z dnia 21.09.2010 r. k. 73

- pismo z dnia 12.01.2011 r. k. 74)

W okresie w którym M. S.dostarczano energię elektryczną i za której dostarczenie (...)S.A. w W.domagały się zapłaty, (...)S.A. w W.dokonywały zapłaty należności dostawcy prądu (...)S. A. w J.w oparciu wystawione przez dostawcę faktury.

(Dowód: - faktury VAT k. 50 – 58

- wyciągi z konta k. 59 – 62, 65 - 68

- wykazy przelewów k. 63 – 64, 69 – 70)

Z tytułu dostaw energii elektrycznej (...) S.A. w W.wystawiły M. S.następujące faktury:

- nr (...) z dnia 05 listopada 2010 r. na kwotę 484,04 zł

- nr (...) z dnia 28 września 2010 r. na kwotę 493,36 zł

- nr (...) z dnia 12 stycznia 2011 r. na kwotę 412,74 zł

- nr (...) z dnia 21 czerwca 2011 r. na kwotę 284,27 zł.

W ramach wyżej wymienionych należności wchodziły i opłaty za dostarczaną energię, i koszt obsługi biurowej.

(Dowód: - faktury VAT k. 5 – 8)

Pismem z dnia 29 czerwca 2011 r. (...) S.A. w W.wezwały M. S.do zapłaty kwoty 1.390,14 zł w tym kwoty:

- 412,74 zł z tytułu faktury nr (...),

- 484,04 zł z tytułu faktury nr (...),

- 493,36 zł z tytułu faktury nr (...).

(Dowód: - wezwanie z dnia 29.06.2011 r. k. 9)

Pismem z dnia 28 września 2011 r. (...) S.A. w W.wezwały M. S.do zapłaty kwoty 1.436,88 zł w tym kwoty:

- 246,51 zł z tytułu faktury nr (...),

- 493,36 zł z tytułu faktury nr (...),

- 412,74 zł z tytułu faktury nr (...),

- 284,27 zł z tytułu faktury nr (...).

(Dowód: - wezwanie z dnia 28.09.2011 r. wraz z potwierdzeniem odbioru k. 4 - 5)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie przede wszystkim należało wskazać, iż strona powodowa (...) S.A. w W.nie wykazała, ażeby zawarła z M. S.w formie pisemnej jakąkolwiek umowę dotyczącą dostarczania do jego lokalu energii.

Okoliczność tą zresztą sama przyznała w odpowiedzi na sprzeciw pozwanego.

Istotnym zatem było ustalenie, czy do zawarcia przedmiotowej umowy nie doszło przez czynności konkludentne.

Strona powodowa powoływała się w tym zakresie na okoliczność, że pozwany korzystał przez dłuższy czas z dostarczanego mu prądu.

W ocenie tutejszego Sądu nie było to jeszcze wystarczające do stwierdzenia, że doszło do zawarcia umowy przez strony. M. S. mógł przecież korzystać z dostarczanego prądu z zamiarem nie ponoszenia z tego tytułu żadnych kosztów – w ramach bezpodstawnego wzbogacenia (art. 405 k.c.). A zatem wywodzenie przez stronę powodową z samego faktu korzystania przez M. S. z dostarczanej energii elektrycznej, że pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy, należało uznać za zbyt daleko idące.

Natomiast niewątpliwie trzeba byłoby uznać za zawarcie umowy per facta concludentia sytuację, w której pozwany mimo braku formy pisemnej umowy uiszczalby na rzecz (...) S.A. należności wynikające z faktur za otrzymaną energię elektryczną.

Taka sytuacja, jak przyznał sam pozwany, miała miejsce do końca 2009 r. Jak zeznał M. S.na rozprawie w dniu 04 kwietnia 2013 r. do tego czasu płacił rachunki w kwotach jakimi (...)S.A. były obciążane przez (...) S.A. w J.za dostawę energii elektrycznej.

Szczegółowo ten sposób rozliczeń opisał w swoich zeznaniach świadek (pracownik strony powodowej) A. W., który wskazał iż do końca 2009 r. rozliczenia za dostawę prądu wyglądały tak, że kwotę z faktury otrzymanej od (...)S. A. dzielono przez łączną ilość pobranej energii, a następnie przez tak uzyskaną cenę jednostkową mnożono zużycie energii elektrycznej u poszczególnych użytkowników.

Za ten okres, tj. do dnia 01 stycznia 2010 r., zdaniem Sądu Rejonowego należało przyjąć, że faktycznie wiązała strony umowa (niepisana), na mocy której strona powodowa zobowiązywała się dostarczać pozwanemu energię elektryczną, a pozwany zobowiązywał się do zwrotu stronie powodowej wydatków związanych z zakupem energii elektrycznej od (...) S. A.

Sytuacja zmieniła się kiedy rozliczenia kosztów dostawy energii elektrycznej do M. S.(i innych podmiotów), w ramach (...)S.A., od Rejonu (...)w M.przejął Oddział (...) we W..

Z przedłożonych przez stronę powodową faktur (tak wystawianych M. S.jak i wystawionych Polskim (...)S.A. przez (...)S.A.) za okres od stycznia 2010 r. wynikało, że wobec pozwanego zaczęto stosować stawki 0,35 zł a następnie 0,59 zł za kilowatogodzinę, przy czym sama strona powodowa płaciła za tą samą energię (...) S.A. kwoty od 319,19 zł do 344,72 zł za megawatogodzinę – co odpowiada stawkom od 0,32 zł do 0,35 zł (w zaokrągleniu) za kilowatogodzinę.

Ponadto zaczęto naliczać pozwanemu dodatkową opłatę tytułem kosztów obsługi biurowej w wysokości 38 zł (netto).

Jak wynikało z powyższego strona powodowa zaczęła stosować zupełnie inne zasady, niż ustalone w umowie zawartej per facta concludentia z M. S. przed 01 stycznia 2010 r.

Skoro zaś pozwany od samego początku nie zgodził się na takie ustalenia (strona powodowa nie wskazała na żadną fakturę od dnia 01 stycznia 2010 r. która by została opłacona w całości). Tym samym należało przyjąć, że między stronami nie została zawarta na zasadzie czynności konkludentnych umowa o treści wskazywanej przez stronę powodową (czyli zawierającą nowe stawki i opłaty za dostarczaną energię elektryczną).

Zresztą zawarcie takiej umowy należałoby uznać za sprzeczne z ustawą i jako takie nieważne (art. 58 § 1 k.c.).

O ile bowiem do stycznia 2010 r. M. S.zwracał (...)S.A. koszty zakupu energii elektrycznej od (...)S.A. w kwotach nominalnych, to można taką umowę było w ramach swobody umów (art. 353¹ k.c.) potraktować jako rodzaj pośrednictwa (nieodpłatnego) w dostarczaniu energii elektrycznej i regulowaniu należności z tego tytułu.

Natomiast skoro od 01 stycznia 2010 r. strona powodowa miała dostarczać energię elektryczną według własnych stawek i opłat, należało przeanalizować zaistniałą sytuację na gruncie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r., poz. 1059), zwanej dalej ustawą.

Jak stanowi art. 3 pkt 12 ustawy przedsiębiorstwem energetycznym (w rozumieniu ustawy – przyp. SR) jest podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji paliw albo energii lub obrotu nimi.

Na mocy art. 3 pkt 5 lit a ustawy dystrybucja, to transport energii elektrycznej sieciami dystrybucyjnymi w celu dostarczenia ich odbiorcom. Zaś na mocy art. 3 pkt 6 ustawy obrót, to działalność gospodarcza polegając na handlu hurtowym albo detalicznym energią.

W związku z powyższym trzeba było stwierdzić, iż strona powodowa co najmniej handluje detalicznie energią elektryczną.

A jeżeli jeszcze czyni to przy pomocy własnych sieci dystrybucyjnych (to jest sieci elektroenergetycznych wysokich, średnich i niskich napięć, za których ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu dystrybucyjnego, tj. podmiot

odpowiedzialny m. in. za eksploatację, konserwację, remonty – art. 3 pkt 11b i 25), to jest również dystrybutorem energii elektrycznej (tryb warunkowy wynika z tego, że strony nie wskazały kto jest właścicielem sieci).

To zaś oznaczało, że (...) S.A. w W., w okolicznościach niniejszej sprawy, na gruncie przedmiotowej ustawy, są przedsiębiorstwem energetycznym i podlegają jej regulacjom.

I nie miało znaczenia, iż zasadniczym przedmiotem działalności strony powodowej nie są kwestie związane z energetyką. Istotnym było że faktycznie, stosując własne stawki i opłaty, prowadzi w tym zakresie działalność gospodarczą.

W konsekwencji zaś strona powodowa winna była zawrzeć z pozwanym stosowną umowę spełniającą wymogi z art. 5 ustawy.

Jak przyznały same (...) S.A. takiej umowy z M. S. nie zawarły.

(...) S.A. winny również były ustalić taryfy stosując się do zasad określonych w art. 45 – 46 ustawy.

Żadna taryfa nie została przez stronę powodową tutejszemu Sądowi przedłożona.

Tym samym należało uznać, że brak było podstaw do obciążenia pozwanego, uznaniowymi, stawkami za dostarczoną energię elektryczną i inne opłaty (tu: tytułem kosztów obsługi biurowej).

Oczywiście w tej sytuacji należało rozważyć, czy między stronami od dnia 01 stycznia 2010 r. nie obowiązywała nadal poprzednia umowa zawarta per facta concludentia.

W ocenie tutejszego Sądu brak było podstaw do przyjęcia takiego stanowiska. Z dniem 01 stycznia 2010 r. zmienił się bowiem charakter w jakim działały (...) S.A. dostarczając M. S. energię elektryczną.

Poprzednio strona powodowa działała jedynie jako podmiot pośredniczący w dostawie energii elektrycznej i zapłacie z tego tytułu należności. Z początkiem 2010 r. (...) S.A. planowały zacząć z tego tytułu czerpać wymierne korzyści finansowe wprowadzając własne stawki za energię elektryczną i opłaty – czyli rozpocząć w tym zakresie działalność gospodarczą.

To zaś oznaczało, że nie tylko M. S. uznał poprzednią umowę za nieobowiązującą (zaprzestał płatności za dostarczaną energię elektryczną), ale również strona powodowa która nie tylko zaproponowała zmiany do obowiązującego pomiędzy stronami stosunku prawnego, ale i je jednostronnie wprowadziła.

Dlatego też, per facta concludentia, trzeba było uznać, że z dniem 01 stycznia 2010 r. strony rozwiązały poprzednią umowę. A w sytuacji kiedy nie została zawarta kolejna, od tego czasu nie łączyła ich już żadna umowa w zakresie dostarczania energii elektrycznej.

To zaś sprawiało, że powództwo oparte jedynie o wystawione przez stronę powodową faktury było niezasadne.

W tym miejscu należało oczywiście wskazać, że powyższe nie oznaczało, że pozwany był uprawniony do korzystania z energii elektrycznej dostarczanej przez (...) S.A. bez obowiązku zapłaty należności z tego tytułu.

Niemniej te kwestie należałoby już rozważać na gruncie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu (art. 405 k.c. i nast.). Tymczasem strona powodowa wywodziła swoje roszczenia z zawartej z M. S. umowy. Czyli z innej podstawy faktycznej.

Jak się wskazuje zaś w orzecznictwie nie może uwzględnić roszczenia w oparciu o inną podstawę faktyczną niż podana przez powoda, albowiem oznaczałoby niedopuszczalne wyjście ponad żądanie zawarte w pozwie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2011 r., V CSK 418/10, Lex nr 960546; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia

2008 r., II CSK 364/08, Lex nr 584727; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2005 r., IV CK 305/05, Lex nr 394005; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2005 r., II CK 556/04, OSNC 2006/2/38).

I dlatego zagadnienie bezpodstawnego wzbogacenia nie mogło stać się przedmiotem rozważań w niniejszym postępowaniu.

Stąd orzeczono jak w pkt I wyroku.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata lub radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata lub radcy prawnego, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

W niniejszej sprawie na koszty te w przypadku pozwanego złożyła się opłata skarbową 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 180 zł (§ 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.)).